

מפס פנד

(שיחה עם האמן)

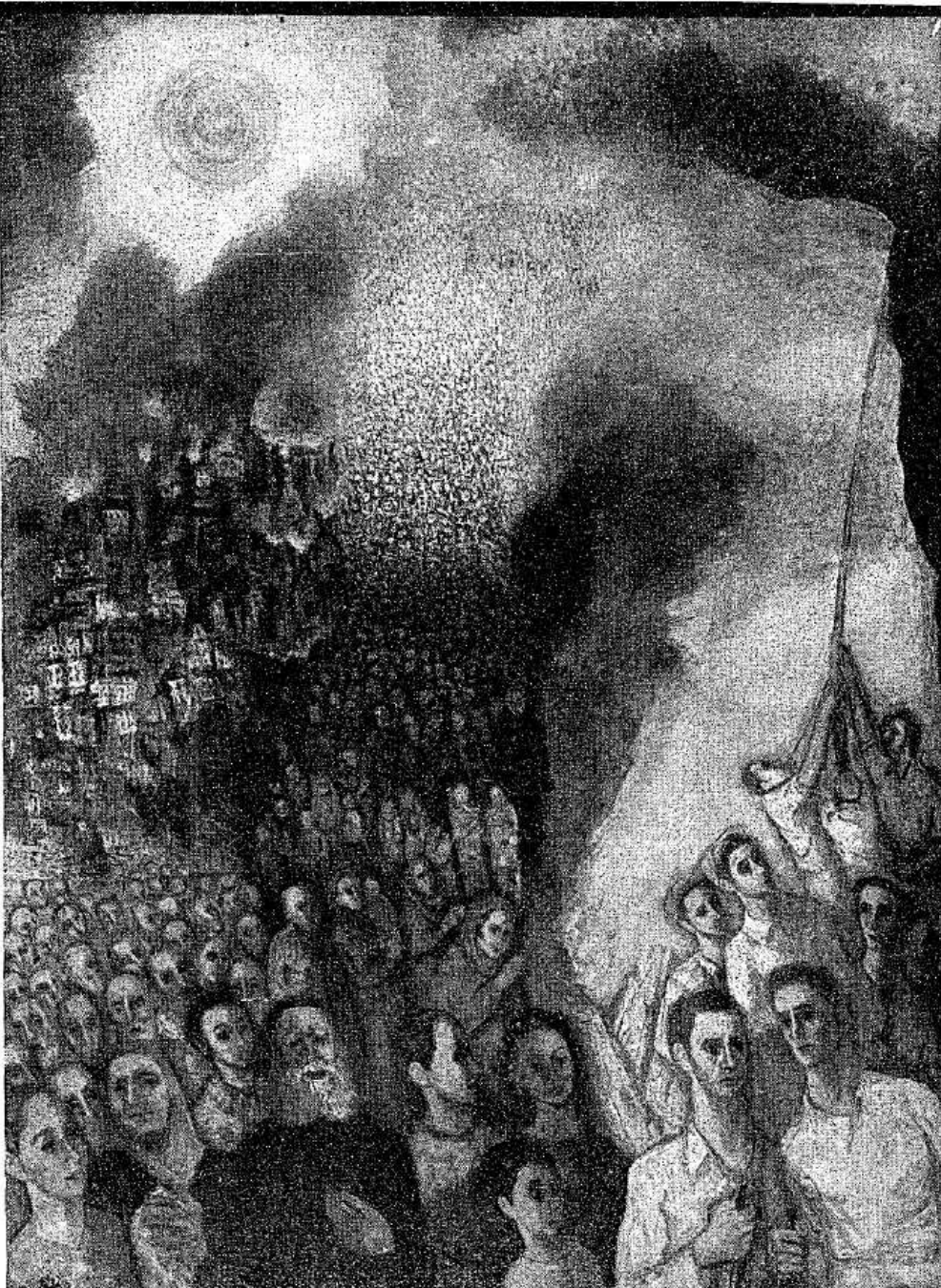
הצייר הנודע מכס בנר, מטובי הציירים היהודים בעולם, שהיה קרוב לחרוש ימים בארץ, סייר בה וצייר בכמה מקומות. מטר עם משרד החינוך והתרבות (המחלקה לאר מנות) הסודר תערוכתו בישראל באפריל 1953. היתה זו תערוכה לאטרופסקטית, שתכלול את מבחר יצירותיו של האמן במשך 25 שנה.

בנר הוא יליד ליטא. הוא למד בבתי ספר עבריים וחונך באווירה יהודית-לאומית (מצד אמו הוא קרוב למשפחת שמריהו ליוני). לאחר שנות לימוד והשתלמות בארץ נות הציור התמסר ליצירתו. שערות תשור מת'לב הביקורת המקצועית והכללית. למן תערוכת המונותיו בברלין בשנת 1923 ועד לתערוכתו בפריז וברוקלין בירושלם העולם זכה להצלחה ולהפצה כללית. בין שאר המונותיו עוררו תשומת-לב מרובה התמונ' נות: "השריר" ו"עגל הזהב" והקוסמופוזיציה הגדולה. "המעפילים באניות הגירוש". טלי בד דבריה הערכה ומאמר ביקורת רבים התפרסמו ארבעה ספרים על יצירתו. המור נוגרפיות האלה הן פרי עטם של מבקרים נודעים. ב-1935, בשעת הצגת תערוכתו בארזה'ב, הוזמן לבית הלבן וצייר את רוד' בלס. באותה שנה ביקר בארץ ותערוכתו סודרה ב"בצלאל" בירושלים.

לאחר ישיבה ועבודה בפריז במשך 19 שנה עבר בשנת 1940 לארצות-הברית. ב-1950 הציג בתערוכתו בניו-יורק את התמונות שיצר בעשר שנות עבודתו באמ' דיקה. פריסומו כאמן והשפעתו הציבורית הלאומי שלו הקנו לו מקום-כבוד בחרת אנשי-הרוח היהודים והנוצרים בארזה'ב (הוא חבר במיעצת-ההנהלה של "האנטיבר" סיטה לסדעיה-הדתות" בניו-יורק ובלוס אנג'לס וכקצין האמריקאית למסורות תרבות בישראל).

רושם גדול עוררה בארזה'ב תמונת המר נומנטלית "תחית העצמות היכ" שות" (לפי יחזקאל ליוני). שיוניי ההס' תדרות באמריקה רכשו ושלחו כמתנה לכנסת בירושלים. התמונה הגדולה תקשט את אחד הקירות של אולם הכנסת. ולפני העברתה לירושלים הוצג במיוחד במוזיאון תלאביב במשך חודש ימים. התמונה הזאת כולה חזון לפי תאודיאה, אך כלילת המחשבות לפי צורתה. בתמונה — שרידיהם שניצלו מכ"ב שני-האש מתלכדים לקראת הגאול'ה. הצייר ראה את חזון יחזקאל לאור מדורות השואה ועלית המעפילים. כיצד?

הצייר מכס בנר בעבודתו

מכס בנר: "תחית העצמות היכשווה". התמונה הגדולה נרכשה על-ידי ויניי תהסתדרות בארצות-הברית ונתנה במתנה לקנסת בירושלים.

ציירתי בירושלים, בטבריה ובצפת. צפת טובלת במסתורין וכיופי נאצל, "קרית הציירים" שבה היא חידוש נאה, אך כאן נדרשת זהירות מרובה: אמנים המסדרים תערוכות מתמידות ומסבירים בעצמם את יצירותיהם לצור פים עלולים להגזיר אחרי תביעות הקהל המקרי וטעמו, ועל האמנים להוחר מסכנה זו, כדי לשמור על האווירה האמנותית הטהורה.

על תכניותיו בעתיד הוא אומר: אתעכב כמה שבועות בפריז ואשוב לביתי לקלי-מורניה. ב-1952 אציג באמריקה המונות חדשות. מהן — פרי סיווי ועבודתי ביש-ראל. ובאביב 1953 אבוא לפתיחת תעוד-כתי בישראל.

הציילומים — מ. פקסון וא. רוטשילד

זלמן בן-דוד

